Сторінки 1 і 2 відсутні в архіві.

цятьох найенергічнійших і затоплено їх в мори... Потім виправлено цілий відділ на Сибір, а решті цар дарував кару, бо потреба було Европі показати ласку православного ката - царя.

І так та траґедія перейшла тихо а декабристи і на заході не здобули живійшого співчутя а то тому, що очи всїх були зверненї на Николая, котрого уважано сходячою зьвіздою, сходячим сонцем.

Заговір декабристів здавлено до нащадку і Николай з зарозумінем міг сказати в р. 1826, що ,,Росію вилїчив з ґанґрини" — неначе нагайкою та каторгою можна взагалї здавити духа, згасити гадку.

Николай сказав в році 1826 ,,кінець!" — а історія потрясла ланьцухами і сказала: ,,доперва початок". Був то початок руху російського народу, перший наслїдок вікової недолї, вікового гнїту.

Пановане Николая І. розпочало ся здесяткованем народу на пляцу перед сенатом і дальше точити ся мало в тім самім напрямі десяткованя всего, що стало на заваді самодержавним зарядженям царя. Зарядженя його ограничились тільки на жандармерії, поліції і війску.

Росія ледви дихала в желїзних утисках николаївської системи. Вибухаючі всегда війни нищили її, вилюднювали а поліція і жандермерія деправовали і ґанґренували, горівка і пропінація троїла, а ограниченя і утиск віроісповіданя будили ненависть до всего православного.

Николай і не думав о будуччині Росії, не думав о пропасти, яка повстала між престолом а російським людом. Неокресаному, плиткому катови - самодержавцеви ходило о умундуроване пів Росії, о втиснене її під одно мірило, щоби нагайкою можна всїх загнати до ,,царе - кнутославної" кошари — а по сїм то міг бути навіть і потоп.

Не у всїм однак щастило ся Николї. Поліцийний мілїтаризм Николая поносив неудачу одну за другою, громи почали бити в столицю. Цар - деспот доходив до шалу.

Аж в безсильнім гніві і пасії під впливом ганьблячих услівий мира — цар строїв ся. Николай І. був по Павлї І другим доперва царем, котрого рук не клеїла кров царобфіства. Але той Николай сам був революціонером, бо доконав цїлого ряду замахів на природні права своїх підданих, перейшов Петра Великого, знищив слїди добрих поривів Александра і не тільки, що привернув пановане темноти, але довів до найвисшого розцьвіту переслїдуваня релїґійні.

Тисячі інновірців як: жидів, протестантів, магометан, католиків, униятів і иньших заганяв нагайками до православної церкви. Православним під загрозою кари ,,вічної" каторги не можна було зміняти віроіповіданя. Православіє стало ся не вірою в Бога, але лишень вірою в батюшку - ката - царя, а православні церкви стали від сего часу не домами хвали Бога, але домами, де голосилась хвала царя і такими вони і до днесь остали. Над сповідею і практиками релїґійними підданих почали наглядати жандарми... Справами церковними рядив полковник лейб - ґвардії... Ось до чого доведено православіє! Церквою та її справами рядить жовнїр! чи не так зовсїм, як тут в Америці, де справами церковними почав був занимати ся в своїм безумствію якийсь самозванчий церковний комітет під проводом Угрина та Жатковича.

Дня 2 марця 1855 р. вступає на російський престол син Николая, Александер II.

(Дальше буде).

Під розвагу нашим москвофілам.

Вже то не даром кажуть люди, що кого Господь хоче покарати, то йому розум відбере. Таке то можна і примінити до наших москвофілів, які чіпили ся, неначе піяний плота, букв ъ, ы, ѣ, зробили з них найтяжшого калїбру гармати і дальше на ,,українцоф" з них стріляти, мовлячи, що з викиненем тих букв цїла ,,русска культура" розлїзе ся і Русини пропадуть як пес на ярмарку. Так однак горлають тільки темні москвофіли і платні наганячі до московської кошари, коли тимчасом самі Росіяни на сю справу задивляють ся цїлком інакше. Перед пару місяцями одна з галицьких часописий помістила лист з Росії в справі сих ,,историческихъ" сьвятих букв, з якого зовсїм ясно виходить, як на сї букви задивляють ся самі Москалї (отже не москвофіли). Гадає ся, що не від річи буде, наколи ми подамо сей лист до відома також і наших читачів.

У нїм пише ся:

,,Ваші москвофіли взяли в оборону наших мерввї букви ъ, ы, ѣ, та не уміючи по людськи нї одної фрази великорусскої скласти до купи, прилучили їх до трьох істинно-русских сьвятощів: ,,культурного единства русского народа", до ,,православія" і ,,самодержавія".

У нас тут (се значить у Росії; Пр. Ред.) нї одна навіть російська ґазета не взялась би обороняти такі дурниці, щоб не виставити себе на сьміх; а ваші москвофіли не тільки не уважають за сьмішне здіймати се питане по часописях на зібранях, а ще й на сьміх курам піддурюють темних мужиків підписувати петиції за скасованєм клятої фонетики.

Чудний справдї народ! У нас в Росії не тільки нїхто не збирає ся воювати ізза тих букв, а навпаки: всї ждуть не діждуть ся, коли вже російська академія наук скасує ту мертвеччину.

Річ у тому, що в нашій низшій та мабуть і в середній та й у висшій школї сї невинні на перший погляд значки ъ, ѣ, ы, й, богато здоровля ученикам збавляють. На те, щоб навчитись добре, в яких словах треба писати ѣ, а в яких е, тратить ся немало дитячої енерґії, безсонних ночий і слїз. В низшій і середній школї ученики мусять научувати десятки і сотнї всїляких слів, в котрих пишеть ся ѣ, а при заговорі чуєть ся е. Особливо трудно даєть ся та наука ріжним інородцям, Євреям, Кірґізам, Татарам, тай Українцям і Полякам. Більшість найкрасших російських письменників до самої смерти робили помилки на ѣ, на ъ, на ы. Часто - густо приходить ся здибати людину з висшою осьвітою, що пише з помилками сї букви. Через те то їх так і не люблять у нас. І от як раз в той час, коли у вас (в Галичині) кипіла не на житє а на смерть війна ізза фонетики, у нас цїлком сьвідомо, але й цїлком самостійно все суспільство від верхів до низів обявило війну тим буквам.

Перш усього повстала преса і шкільна молодь. В пресї і в окремих виданях появили ся спроби писати без тих ,,сьвятих і непохитних" для москвофілів букв. (Щоби ,,Свѣтъ" і ,,Поступъ" і його прісні не подумали часом, що робили то крамольники та ще й під впливом російської революції, то треба нагадати йому, що перша статя без тих сакраментальних букв вилилась з під пера інжінера Демчінського, співробітника ,,Нового Времени", а перші замахи на житє сих сьвятощів були вчинені ще в 1904 р., як не ранійше. Потім уже ввійшло в моду писати всюди без твердих знаків, а часом і без ятів).

На сї спроби відозвалась і Академія Наук. Цїлком згоджуючи ся в принципі з голосом загалу російські учені збирались обміркувати справу в своїм сьвятая сьвятих і винести смертний приговор тим ворогам російського шкільного народу — ѣ, ъ, ы. Але почалась революція, а потім стали її усмиряти. І кождий став пантрувати, як би йому в живих лишитись. Правда, підчас другої Думи питане знов було стало на чергу дня. Як відомо, в другій Думі дуже богато було учителів з народних і середних шкіл, — щось більше сорока чоловік. Ось по їх ініціятиві було уложено меморандум про скасоване ъ, ы, і т. ин. зайвих букв російської азбуки і за підписом більш 300 членів високого зібраня передано було його в Академію Наук. Але й на сей раз ,,рука Всевишняго" ,,сьвятощі" спасла од смерти. Думу розігнано. Знов політична заверюха. І знов нї ученим нї педаґоґам нїколи було й думати про ,,скасоване твердих знаків. Були ,,хвилї, що реакція мало їх самих не скасувала та не викреснула з учених списків. Почалась лїквідація революцийних днів. І кождий обиватель, не тільки педаґоґ або учений сидів і не дихав, щоби Боже борони, начальство не розгнївати як небудь.

Але ,,сьвятощам" видно таки не везе. На крамольні букви ополчились земські зубри. Земцї московського уїзда (як-раз в серцї Росії!) на остатних осїнних нарадах довго обмірковували, що їм робити з тими буквами: з докладів ріжних комісий, зі скарг народних учителів вони переконали ся, що ізза сих нещасних букв селянські дїти в школї не мають часу ознайомитись нї з природничими елементарними науками нї з математикою нї з сїльським хазяйством хоч в загальних рисах, бо більша частина часу йде на те, щоби дїтям вбити в голову всїлякі артикули про сї букви. В результатї запропоновано заявити ґуберніяльному земському зібраню звернутись до Російської Академії Наук з проханєм ,,въ интересахъ нaродного просвѣщенія и въ частности въ интересахъ начальной школы", чим скорійше скасувани ті букви. Можна напевне сказати, що на сей раз з легкої руки земців діло не замре, не спинить ся на пів дороги, а буде доведено до кінця. Земства в наших центральних ґуберніях, особливо в московській, завсїгди дуже піклували ся про потреби народної осьвіти, і до його голосу в сїй справі прислухувались навіть урядові сфери.

В той час, коли в Москві, в серцї Росії, проти новознайдених ,,сьвятощів" ,,единства русской нації" яро ополчають ся істинно-русскі земцї-зубри, коли в Петербурзї, в мізку Росії, проти тих ,,сьвятощів" повстають велитнї російської науки, в далекому кутку Галичини в їх обороні виступають москвофільскі чудотворцї, як Дудикевичі. (а в Америцї всякі дячки, піддячі, ,,Свѣт-и", ,,Поступ-и" но і ,,Правди"!...)

С. Петербург 3. (16) жовт. 1908

W. P."

Так отже на сї ,,сьвяті" букви задивляють ся самі москалї і в них вони головно бачать перепону в науцї сельських дїтей. Сї букви суть головною причиною темноти російського мужика і тому треба радо повитати почини до їх усуненя, як крок до просьвіти, до культури.

З побуту Впр. Владики в Buffalo, N. Y.

В своїх подорожах по Америцї не забули Високопреосьвященнїйший наш Владика і про громаду Русинів в Buffalo, N. Y., місцевости, що лежить вже на окраїнах північно - західної части Злучених Держав, на границї Канади. Проживає там споре число Русинів Галичан (усїх мешканців до пів міліона), а доказом чисельности громади є дві церкви, на обох кінцях міста на т. зв. Black Rock і East Buffalo. Церкви сї повстали наслїдком антаґонїзму між нашими людьми як також ізза великого відаленя обох сторін міста, де живуть наші люди. Богом а правдою сказавши висталаб тут одна церков в серединї міста, як се прим. є в Ню Йорку, але нашому народови так чомусь тяжко жити в згодї. Инші кажуть, що сего роздору наробили попередні сьвященики, які не знали зібрати народу в одну дружину. Тепер парохом у нас є о. Семратович, який зі всїх сил працює над добром обоїх громад-парохій.

Але вернїм до гостини Впр. Владики у нас.

Преосьвященний прибули тут в суботу 20. марта о год. 7.30 рано. На двірци повитав Достойного Гостя гурток Русинів з сьвящеником о. Сембратовичом. Одна з присутних дївчат зложила в дарі на повитанє китицю сьвіжих цьвітів з словами: ,,Отсе наш Архієрею скромний даруночок від бофалївських дївчат." Автомобілем відїхали відтак Преосьвященний через найгарнїйші улицї міста до мешканя о. пароха при церкві сьв. Івана Хрестителя на Black Rock. Тут загудїли вистріли з моздірів і дали знати чужинцям про незвичайне торжество у Русинів. Того самого дня помістили усї часописи в містї портрет нашого Гостя як також інформаційні замітки що до Єго побуту.

Преосьвящений прибули до нас властиво на місію, яку уладжено для обоїх тутешнїх церков. Місійні науки тревали по чотири днї у кождій церкві. Вечером в суботу удались Архієрей до церкви на East Buffalo, щоб розпочати місію. На церковній брамі повитали Владику брацтва церковні з хлїбом-сїллю. І знов загудїли вистріли а Преосьвящений поміж ряди людий що стояли з похиленими головами перед ,,посланником" Божим війшли в церков. Розпочалась вечірня а по вечірнї проповідь. Вже коли лиш Преосьвящений станули в церкві, можна було бачити на лицях присутних, особливо жінок, слези радости, бо богато таких, що епископа взагалї навіть в старім краю не бачили, плакали з утїхи, що тут на чужій чужинонцї довелось їм бачити свого Архипастиря. А щож доперва, коли Преосьвященний почали говорити! Хто мав нагоду чути проповіди нашого Владики сей знає, що за сила чарівна в сих словах! Мов другий Золотоуст говорить наш Владика а з такою переконуючою силою, з таким богацтвом доказів та арґументів а попри се так приступно, що й ,,найменьший брат" се зрозуміє. І стоїш, і слухаєш і не знаєш, коли і звідки взялись у тебе слези на очах, стоїш з сокрушеним серцем та пізнаєш свою неміч перед цїлою вселеною. Зразу ту і там чути шльохане між рядами жінок та дївчат а відтак і ,,хлопи" починають добувати хустинок, щоб слези обтерти, слези, що мимоволї тиснуть ся до очий.

Правда, віковою неволею давлені, ми звикли до туги та плачу, але були на сих проповідях і чужинцї, декотрі такі, що може й не розуміли нашого язика та й вони під вражінем реторичних ефектів не здержали ся, щоб не заплакати. А потім так якось легко ставало тобі на души!

В недїлю відправили Преосьвящений торжественну архієрейську Службу Божу. Майже на годину перед приїздом Архієрея вижидали вже ріжні братства церковні далеко перед церквою свого гостя. Уставлені в два ряди з хрестами та хоругвами з відкритими головами стояли вони та тїпились мов дїти, вижидаючи свойого батька з дороги, що їм гостинця має привезти. А по переду наші Соколи — молодцї (сьвіжо основане товариство) з відзнаками та синьо-жовтими лентами!

Богослуженя ішли своїм порядком аж до середи вечера (поклони), коли то закінчилась на жаль місія в однїй церкві. На закінчене сказали Преосьвящений еще одну проповідь та, посьвятивши місійний хрест, відїхали, щоб в четвер роспочати науки у другій церкві.

Вражінє наук та проповідий Преосьвященого в другій церкві було таке саме а може й більше як в першій, з тою хиба ріжницею, що стягало більше число людий, бо церков друга більша і простора.

Так кінчив ся тиждень, наближалась недїля, коли мали закінчитись місійні науки. І прийшла недїля. Єще раз торжественна Служба Божа а відтак вечірня, закінчене місії та посьвячене хреста. В послїдне промовили Архієрей до зібраних в церкві а зібраних їх було так богато, що церков помістити не могла. А коли поставили до усїх громадне питане: чи ви усї вірите в Христа, чи обіцюєте йому служити, чи обіцюєте остати при своїй вірі і Церкві та постояти твердо за се — то не було двох відповідий. Цїла Церков загомонїла грімко: обіцюємо. І в послїдне поблагословили Архієрей усїх присутних, пращаючись з своїми людьми, які раді-б

(Продовжене на стор. 6)

„SWOBODA“
(LIBERTY)
The Ruthenian Weekly
Published every Thursday at
184 Hudson., New York, N. Y.

Published by
The Little Russian Nat'l Union
of America.

Established 1893.

REV. P. PONIATYSHYN,
Superintendent
411 Washington Ave.,
ELIZABETH, N. J.

ANTH. CURKOWSKYJ,
editor
184 Hudson Str.,
NEW YORK, N. Y.

K. KIRCZOW,
manager,
184 Hudson Str.,
NEW YORK, N. Y.

Terms: Two dollars a year.

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter December 21, 1906, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“
часопись для руского народа в Америці і орган „Р. Н. Союза“, виходить що тиждня в четвер і коштує:
в Америці на 12 місяців $2.00
до стар. краю на 12 місяців $2.00
в Америці на 6 місяців $1.00

Оплачувати газету треба все гда з гори.

Гроші треба посилати в реджістрованім листі, або через експресовий, або почтовий money order (мони ордер). Money order то є карточку, котру дістанете від почтаря або агента на експресовим офисі, пішліть нам бо без того ми не годні гроший дістати.

Адрес:
„SVOBODA“
184 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.

Хто хоче, щоби єго адрес змінити мусить подати нам, крім нового, також свій старий адрес.

Дописи просить ся писати лишень на одній стороні картки. Дописи непригожі до друку нищить ся, наколи з гори не було зазначено, що жадає ся її звороту і не було залучено марок на зворот.

„Дещо про нову часопись „Мета“.

В тих днях дістав я часопись „Мета“ орган „поступових“ Українців в Америці. В першій хвили я остовпів. Що се, думаю, виходять тепер у нас ґазети як гриби по дощи. Ще не уґрунтували ся „Гайдамаки“ в New-York-у, „Хлопський Параґраф“, „Душпастир“, „Шершень“, а тут, неначе з під землі виходить „Мета“!

Я не мав-би нічо проти сего, щоби Русь американьска мала і десять часописей, коби з них хоть був який пожиток. Мета помістила свою програму і все „пекно“, гарно пише і обіцює служити українському народови, обіцює добути красшу і лучшу будучність для Руси, обіцює чистити усяке зло в суспільности, всіляку ґанґрину і боляки, котрих звуть „псевдо-патріотами“ котрі розпаношились та ссуть кров нещасливого робітника“...

Усе гарно вписано. Гаразд, гадаю собі. Але по що вже в 1-ім числі нахвалити ся „патріотам“ на Гайдамаків, коли еще не знати, чи і сама „Мета“ буде лучша від Гайдамаків. Голословна хвальба нич не стоїть.

Радуй ся і весели ся Русе, що найшли ся „патріоти“, котрі будуть „чистити“ тих, „що ссуть кров нещасливого робітника“. Самі однак в тім ділі не остали зовсім позаду, і самі такой патріоти від „Мети“ на добре стали чистити нещасливих робітників за яких на словах так розпинають ся висисаючи кров із них. Прошу послухайте:

Половина ґазети є заповнена анонсами, з котрих ти, нещасливий робітнику будеш мати той хосен, що виссуть з тебе долярики, если вже не зможуть виссати крови. Ото читаємо в анонсах: фірма „Orosi“ зацевняє, що має певні ліки на слабости, що за $1.00 можна получити 4 фляшочки екстрактів з котрих можна приправляти найлучші напитки; фірма же „America-Europe Co. обіцює за $6.50 12 екстрактів, убране, годинник ба навіть і ланцушок, але тільки біда, що не хоче післати усего краму С. О. Д. тілько треба вислати гроші наперед!...

Читаємо дальше, що если кому грозить хороба, то нехай він удасть ся сейчас до них, а они прийдуть з ратунком і радою, а що би легковірного збавити, то подають навіть питання, на котрі має ся відповідати. Дальше пише ся, що всі такі листи задержують ся як найбільшій тайні, бо се „лежить в їх обовязку“.

Тепер любі читачі слухайте і читайте уважно!

Один чоловік, котрий працював у тої фірми яку так сердечно адвертизмує „поступова „Мета“ зізнав під присягою, що слідує:

„New-York, 6 лютого 1909.

Я, нище підписаний нинішним зізнаю, що працював через 6 місяців у фірми „American Europe Co.“, як польський кореспондент, та що з нище поданих причин уважав я за відповідне не працювати дальше у тої фірми і для того подаю до відомости що:

Неможливо есть лічити почтою таких людей, з котрими не могуть ся згадані лікарі розмовити, бо нашого язика не знають; що до листів писаних до лікарів, то кидає ся їх звичайно впрост до коша, а головною цілею есть, щоби хорого висисати до послідного цента. Кождому хорому посилає ся одні і ті самі ліки головно на перечищене, без взгляду на те, чи хорий терпить біль зубів чи нагнітки, чи руптуру. Властитель тої фірми не есть жадним лікарем, але звичайним гумбуґером, що йому много разів в суді доведено, а лікарі суть платні через него дуже нуждженно. Та сама фірма продає також екстракти лікерові, чоботи, годинники, убране і др. річи.

Хорі котрі особисто зголошують ся звичайно не бувають бадані, але за се стисло бадані, кілько мають грошей і після того мусять платити.

Всі листи суть читані через клерків а не через докторів а фляшочки з мочом, котрі кажуть собі присилати ніби то для бадання, кидає ся в кут.

Працював я у тої фірми з кінцем року 1906 до цьвітня 1907.

А Бедровскі“

Се есть зізнане одного чоловіка, а хто хотівби читати зізнаня всіх клерків нехай загляне до часописи „Ameryka Echo“ число 8, сторона 6 з 20 лютого 1909, під заголовком „Oszustwa domu Orosi“.

Зізнаня сї подають люде, котрі там працювали, а котрим сумлїне не позволило дати свій нарід так огидно ошукувати а тим самим показались правдивими патріотами свого народу.

Тепер питаю Вас, панове від Мети, хто є патріотом? Ви?! Може справді вже на американьскій Руси так зле, що хто лише оголосить ся за патріота то його обовязком зараз чистити доляри з робітників чи то безпосередно чи через ріжні фірми?... Не думаю!...

Проте я кладу таку альтернативу: если патріоти від „Мети“ не хочуть заслужити на імя „Псевдо-патріотів“, то нехай в слїдуючім і в будучности вже не поміщують таких анонсів; а если і на дальше будуть містити ті або подібні анонси, то я, — і гадаю, що більшість здорово мислячих людий — приложить до „Мети“ імя, на яке вона в дійсности заслугувати буде.

С. Маркевич.

Поміщуючи отсе письмо Вп. дописувателя ми застерігаємо собі вільну руку і зазначуємо, що до сеї справи вернемо еще в слїдуючім числї.

Редакція.

Переворот в Туреччині.

Дня 24-го с. м. по завзятій боротьбі здобули молодотурки (приклонники конституції) палату султана. Ціла столиця Туреччини находить ся в руках молодотурків, які удержують взірцевий лад.

Як добре поінформовані подають, молодотурецький уряд на разі не думає про детронізацію султана головного виновника теперішних кривавих борб. Усїх провідників послідної революції жде дуже строга кара і загально надіють ся великого числа засудів смерти.

Султан находить ся в своїй палаті. Підчас суботнішньої борби ледви впало на подвіре султанської палати пару гарматних гранатів, як на ній появила ся біла хоругов і султан здав ся цілковито молодотурецьким військам.

Події, як вони розгривали ся в Константинополи представляють ся слїдуючо. Як звісно, 13-го с. м. в Царгороді за почином султана, невдоволеного вимушеною на нім конституцією, вибухнула контрреволюція. Реакціонери перетягнули на свою сторону ґарнізон Константинополя; жовніри повбивали або поувязнювали своїх офіцирів, розігнали парлямент і міністрів і привернули абсолютну власть султана. Провідники молодотурків мусїли втікати зі столиці. Однак пановане реакції не тїшило ся довгим поводженем. Зваленний молодотурецький уряд втік до міста Сальонік і тут до пару день змобілізував 50.000 армію, і рушив на столицю. Константинополь в тиждень по контрреволюції найшов ся в станї облоги: молодотурецька армія окружила місто зі всїх сторін, уставляючи на всїх горбках гармати, готові за ознакою найменчого опору обернути місто в купу руїн. В суботу ранком, коло години 5-тої молодотурецька армія почала входити до міста, однак тут стріла на розпучливий опір реакціонерів і залоги. Страшний грохіт карабінів і гук пушок звістив столиці, що передвиджуване кріваве спіткане ся двох ворогів наступило. Борба розпочала ся на полудневім передмістю Константинополя, Пера, яке около 7-ої рано здобули молодотурки. Залога Константинополя знала, що годі її надіяти ся помилуваня від молодотурків і тому старала ся як найдорозше спродати своє жите. Особливо завзятий опір ставили касарні положені на полудне від султанської палати. Кожда з них перемінила ся в форт, який допевна гарматами треба було розбивати. Довший час кіпіла безпощадна борба серед дїльниці Пера, де мешкають головно Европейці. Двох Анґлійців, які цікаво приглядали ся боротьбі вбили кулї. В усїх борбах взяли гору молодотурки, яких війска стояли під знаменитою дисципліною. Богато жовнірів з бувшої залоги в столици схоронило ся в французькім конзуляті. Около 2-ої години прийшло до борби коло німецкого конзуляту, однак опір залоги уже значно ослаб. Війська конституційної партії поволи заняли цїлу столицю і густим перстенем обняли султанську палату з якої даху повівали два білі прапори на знак здачи.

Мимо шалїючої завзятої боротьби по иньших дїльницях міста панував взірцевий порядок і спокій. Віддїли війск хоронили заграничні конзуляти а сильні патрулї заздалегідь запобігали евентуальним розрухам. Вулиці близько терену борби опорожнено і усїм мешканцям звернено увагу на небезпеку. Патрулї перетягаючи вулицями міста відбирали усїм прохожим оружіє і складали його на купи, з яких в недовзі потворили ся правдиві стирти. Підчас борби ранено тяжко кореспондента нюйорської часописи „Sun“ в хвили, коли він хотїв зробити фотоґрафічну знимку з воюючих сторін.

По полудни столиця прибрала звичайний вид. Спокій привернено, тільки усїх очи звернені на палату султана. Тут сидить головний виновник братовбійчої боротьби і веде переговори з командантом молодотурецьких військ. І коли султан взагалї лишить ся на престолї, то позістане йому хиба лишень одинокий титул, так що цілковито бракне йому сил до дальшого веденя дотеперішних інтриґ. Питане що до детронізованя або навіть і засудженя на смерть султана впало навіть серед найзагорільших приклонників конституції. Проти султана і проти його деспотичного режиму є вправді ціла европейська Туреччина, однак за ним лишає ся все таки величезна часть азіятицької Туреччини, замешкалої фанатичними магомеданцями, які бачуть в султані наслїдника пророка, якусь сьвяту, неторкаєму людину. А з тим головно мусять молодотурки числити ся.

Приглядаючи ся подіям в Туреччині за послїдних пару місяців одно вдаряє передовсім в очи: цілковита обоятність і апатія турецкого люду.

У детайлічних відомостях з терену революції, даремно будемо глядіти за тими 45-ма міліонами турецького люду, для якого добра в суботу поплило стільки крови, для якого добра 2200 людий наложило головою. Так як перед пару місяцями опанована молодотурками армія без розголосу, тихенько уладила революцію і вимогла на султані надане конституції, і тоді люд турецький заховував ся зовсім обоятно, так саме і днесь він був зовсїм пасивний і то може еще у більшім степени. Вололи вибухла революція, то люд відгривав принайменче ролю статистів і голосно та радісно витав конституцію і звалене самодержавія султана, та коли сей показав ся на вулици, витано його псиканем і свистом. Тепер однак виглядає неначеб турецкого люду зовсїм не було на сьвітї. По одній стороні стоять султанські евнухи, які за горші магомеданської церкви перекуплюють залогу столиці, по другім боці партія молодотурків, які на армію мають вплив завдяки тому, що в їх рядах находять ся переважно осьвічені і образовані офіцери.

Коли султан 13-го с. м. заінсцінував контрреволюцію і прогнав молодотурецький уряд а на його місце установив своїх приверженців, в краю і в столици усе лишило ся мирно і тихо. Парлямент фільозофічно погодив ся з новими обставинами і спокійно продовжав свої обради. Найменчої демонстрації, найменчого обяву невдоволеня. І наколи за пару день усї признаки вказували на се, що радість султана була передвчасна, що молодотурки мають доволі сил, щоб удержати ся при кермі держави, опять було усюди тихо. Маси не рухали ся. Один лишень парлямент дав знак житя, надумав ся і на тайнім засїданю, під охороною баґнетів поріщив детронізувати султана.

Коротко зібравши ситуацію представляє ся слїдуючо: в Туреччині тепер побідив не народ, лишень армія, чи там ся партія, яка зуміла перетягнути армію на свою сторону. І як наколи радїти побідою молодотурків, які під сю пору представляють в Туреччині поступ і цивілізацію, то однак з натиском треба і се зазначити, що побідася, опираючи ся виключно на баґнетах не може бути ніколи цілковитою аж доки справою не заінтересує ся народ, доки він її не возьме до серця і не буде вважати справи конституції справою своєю житя. Допера по такій побіді не буде могло бути і мови про поворот до самодержавія.

Реформа календаря.

(Продовжене зі стор. 1-ої)

роботи, сеї побачив-би, якою він є для нас недогодою і шкодою.

І запитати тепер: длячого ми маємо консервувати се, що для нас приносить тільки саму шкоду? Нї, ми як розумні, повинні всїма силами старати ся усунути се, що нам недогідно.

Цїлий цивілїзований сьвіт числить після справленого календаря — отже чи тільки ми одні маємо бути вічними хинцями і стояти на хвостї цивілїзації?

Дальше, старий календар приносить нашим людям наругу, насьмішки і погорду зі сторони тутешних мешканців та дуже часто і великі матеріяльні страти — отже і з матеріяльного боку він є недогідний і повинен бути змінений.

Дальше і з моральних взглядів реформа булаб дуже пожиточною, бо зі зрівнанєм календаря наші робітники могли-б йти до церкви в свої сьвята і там слухати наук, місто у найбільші свої сьвята і празники працювати по фабриках і майнах.

Є отже дуже много причин, які вказують на се що де як де, але тут в Америцї зрівнанє нашого календаря з календарем всесьвітнім є пекучою справою і передовсїм повинно тут перевести ся.

В сїй справі суть компетентні тільки одні наші духовні власти і тільки вони можуть забрати в сїй справі рішаючий голос. А ми єсьмо певні, що се вийде тільки в добро нашим поселенцям в Злучених Державах.

НОВИНКИ

КАЛЕНДАР.

Цьвітень

29	Ч	Ірини
30	П	Симеона
1	С	Май. Іоана
2	Н	4 О розсл. Іоана
3	П	Теодора і Анаст.
4	В	Януарія
5	С	Теодора еп.

— Дня 26-го с. м. вніс в сенатї в Вашинґтонї сенатор Overman поправку до устави, в якій жадає підвисшеня поголовного податку від кождого еміґранта з 4.00 дол. плачених тепер, на 12.00 долярів. Щоб умотивовати своє внесенє, сенатор підносить, що в сей спосіб уряд Злучених Держав буде мав нове жерело доходів в висотї 6 до 10 міліонів долярів річно а і якість еміґрантів піднесе ся. Ухваленє такого поголовного податку узнано вже конституційним. Для наших людий евентуальне ухваленє сего великанського поголовного буде означати нове страшне утрудненє в зарібковій еміґрації.

— Еміґрація жидів з Галичини. „Jednosć", орґан галицьких Жидів -- асімілягорів, доносить про небувалу доси масову еміґрацію Жидів з Галичини, котра спричинює товариству „Hebrey Immigrant Aid Society" і „Союзови галицьких Жидів в Ню-Йорку" чимало труду. Наплив жидівських еміґрантів з Галичини до Америки зростає постійно від кількох тижнів. Дві третини пасажирів корабля „Kaiserin Augusta Victoria" творили галицькі Жиди. Із 45 еміґрантів, що висїли на беріг і не мали там нікого, щоби їх дожидав, а котрих товариство відобрало на власну відвічальність, було 32 Жидів. Більша частина тих еміґрантів складаєть ся переважно з робітників, котрі поясняють свій виїзд зростаючим з кождим днем в Австрії антисемітизмом, наслїдком чого вони не можуть найти працї. По великодню еміґрація галицьких Жидів до Америки заповідаєть ся єще більша.

— На виду величезної товпи народу розіґрала ся дня 26-го с. м. на 24-ій улици в Ню-Йорку страшна траґедія. Тут на перехрестю Мадізон евнї і 24 вулиції стоїть найвисший на сьвітї будинок, власність Metropolitan Life Insurance Co. Тут на висотї 34-го поверха, 453 стіп над землею, робітник Дж. Мортімер був занятий прикріплюванєм балюстради коло годинника. Нараз стратив рівновагу і з тої заворотної височини полетів у діл. Пораз перший тіло його вдарило о балюстраду на 31-ім поверсї а потім, найменче з якій тузин разів перевертаючи ся у воздусї вдарило об землю, де з цїлого чоловіка лишила ся тільки одна, безобразна маса, так, що не було навіть потреби завзивати шпитальний амбулянс.

— Що не година, то приходять що раз то нові телєґрами з Туреччини, на яку днесь звернені очи цїлого сьвіта. 27-го с. м. коло півночи наспіла тут телєґрама, після якої турецький парлямент на тайнім засїданю порішив султана детронїзувати. Наколи шех-іль-ісдам (голова турецької церкви) дізнав ся про се рішенє парляменту, зарядив сейчас проголошенє над султаном присуду смерти. Друга телєґрама доносить з „зовсїм певного жерела" що навіть молодотурки в вівторок порішили уже і спрятати султана. В Константинополи проголошено тимчасом стан облоги і нїхто не сьміє по 8-ій годинї вечером показати ся на вулицях міста. Але найцікавійшою є вість яка каже, що російський посол в Константинополи І. А. Зіновєв зістав нечайно відкликаний, позаяк показало ся, що він надто мачав пальцї і помагав султанови в приверненю самодержавія. Як видко, росийський цар всїми силами старає ся усюди ратовати самодержавіє. Зробив се вже у Персії, де шах піддержуваний царем збомбардував парлямент і завісив конституцію і де тепер з тої нагоди пливуть потоки крови, старав ся про се — як виходить — і в Туреччинї. Тут однак поховзнула ся йому нога і невдало ся йому виратувати подібного йому ката-деспота.

— Послїдними часами населенє Америки дуже терпить від численних автомобілїстів, які з найзимнїйшою кровію переїздять на смерть денно сотки людий. Аж ось поліцийний шеф в Шікаґо винайшов спосіб, після якого обовязує ся задержати в найбільшім навіть розгонї летячий автомобіль. Він попросту шаленого автомобілїста поздоровляє, наколи він не стає на зазив, трицальовою струєю води, находячою ся під натиском 100 фунтів. Має бути се знамените средство.

— Як доносять зі Срентон, то еґзекутивний комітет майнерів з трех дистриктів антрацитового вугля з'їхав ся там дня 26-го с. м. Дотеперішні уступства признані майнерам через властителїв суть досить значні і вони полягають на відновленю мирового суду та на згодї властителїв, що вони не можуть без причини віддалити з роботи нїякого робітника. Головна тепер обертає ся справа коло питаня узнаня властителями майнерських юнїй, на що сї послїдні до сих пор під нїякими услівєм не хочуть згодити ся.

— Послїдними часами в Ню-Йорку та взагалї і в Америцї страшенно розширила ся самовбійча манія, перед якою навіть не устояв ся один дуже порядний осел. Недавно здохла ослиця, з якою він привик був від ряду лїт тягнути віз властительки, мешкаючої під числом 232 W. 20-th Str. в Ню-Йорку і се — як впевняє тутешна поліція — довело довгоухого до такої розпуки, що він кинув ся коміть головою з вікна своєї стайнї, положеної на 2-ім поверсї, і згинув на місци, послїдним і-я величаючи єще силу любови.

— В Шікаґо, Ілл. сими днями оголосив один з тамошних лікарів, Др. Keyes, що найшов певне средство, при якого застосованю чоловік старий може відмолодїти. Він гадає, що застрикуючи під шкіру оливу запобіжить цїлому рядови недуг, а передовсїм сухотам. Після теорії сего лікаря взагалї нїхто не потребує уже вмирати, як довго єще існує на сьвітї олива і апарати до встрикуваня. Він говорить, що його винахід, се не є зовсїм нїчо нового, позаяк про се люди знали вже 400 лїт перед Христом. — Гадає ся, що і Др. Keyes також, мимо свого винаходу та мимо навіть і цїлих соток бочок з оливою так само певно вмре, як і повмирали сї всї, що 400 лїт перед Христом про ту велику тайну знали.

— Сими днями уступив еміґрацийний комісар Вачгори з Еліс Айленд.

— Як довідуємо ся з 14-го числа „Канадийського Фармера" дотеперішний його редактор по причинї „тяжкої працї при редакції, яка підорвала його здоровлє, так, що він був приневолений оглянути ся за другим занятєм і тому виїжджає до Альберти" — уступив. Місце дотеперішного редакт. д. З. Бичинського обіймає з 15-тим числом д. Апол. Новак.

— Як доносить „Кан. Фармер", то цїлий минувший тиждень в однім з вінніпеґських водивілєвих театрів, виступало кілька акторів і акторок в українськім строю. Танцювали вони козака, а що вже найбільше одушевляло, анґлїйців, то пісня „Віють вітри віють буйні" сьпівана українською мовою. Публика не хотїла прямо пускати зі сцени „російських акторів з самого Петербурга". Проводячий грою акторів називає ся Макаренко.

— В Києві викрила поліція, що бандитські напади, виконані в послїдних часах, орґанізував б. функціонер поліції Васїлєв.

— В місцевости Альві, Італія, над Адрийським морем що належить до громади Кронялєтто усунула ся гора і засипала кільканайцять домів. З людий нїхто не згинув.

— Математичне відкритє. Урядник нїмецького державного банку зробив ориґінальне відкритє. Він іменно винайшов, що суму 1000 дол. можна подїлити на 10 частий в такий спосіб, що тими грішми можна виплачувати усякі можливі суми. Подїл на 10 частий мусить бути слїдуючий: 1—2—4—8—16—32—64—128—256—489. Приміром коли хтось хоче заплатити суму 777 дол., то бере купки, в яких є 489, 256 і 32 дол. і має жадану суму. Хоче хтось заплатити 500 дол., то бере 489, 1, 2, і 8 і т. д. Правдоподібно, що сей винахід використають також і до практичних цїлий.

— Покривджений кат. Незвичайний клієнт прийшов недавно в Катеринбурзї до бюра правничої поради. Коли дижурний адвокат Тюшев спитав його, чого йому треба, той попросив зажадати від начальства належні йому гроші, яких не виплачено йому за його працю. Адвокат почав допитуватись, за яку саме працю, а той оповів коротко, що був при тюрмі катом і повісив в 1906 і 1907 р. 16 осіб. За кожду голову обіцяли йому по 10 рублїв, а заплатили всього 100 рублїв. Недоплачені 60 рублїв кат хотів випроцесувати від начальства, але адвокат не хотів підняти ся тої задачі.

— Земельна посїлість в Европі. В Анґлії находить ся нинї земелна посїлість в руках ледви 75.000 посїдачів. Половина краю творить 2.149 великих лятифундий з 15.806 властителями. Лише 19 проц. землї находить ся в посїданю дрібних сїльських господарів. В Австрії платить ґрунтовий податок 5,250.000 людий; в 1904 р. аж 39 проц. землї находило ся в посїданю 10.000 великих посїдачів. На Угорщинї займає велика посїлість 31.2 проц. землї, середна посїлість 14:2 проц., мала посїлість 48.4 проц., а непридатної до управ землї є 6.2 проц. У Франції із загального числа 5.700.000 земельних посїдачів, 17.600 великих посїдачів мало 16 проц. землї, а 1,756.000 середних посїдачів 58 проц. землї. Решта землї т. є. 26 проц. находила ся в посїданю дрібних господарів. В Нїмеччинї є 5,560.000 земельних підприємств, а з того 13.811 лятифундий і 12.000 великих господарств. Селяни займають там 30 кільом. управної землї. Звиш 76 проц. господарств доходило до 5 гектарів.

— Що може видержати чоловік по щоденно уживаним висловам, видко із сего: Може собі голову сушити або й ломити; може впасти на голову або й зовсїм її стратити; може мати отверту або й забиту голову; може собі вбити клин в голову, або в його голову може заїхати фіра сїна; може мати голову як макітру і може залити собі „палку", але то все ще йому не пошкодить. Він може водити очима, може кинути оком або й обома, може їх собі видивити і виплакати; не одному може щось впасти в око або й в обоє, може очи вліпити або й встромити в щось а все таки вони йому не вилїзуть. Дївчина може стріляти очима, а хоч і не застрілить нікого, то таки сама може згубити, а хоч і згубить, то все ще буде жити. Чоловік може з'їсти власні зуби і сходити собі ноги; волосє може йому на голові дуба стати, він може тріснути (зі сьміху) і вискочити (в приступі злости) зі шкіри; може оніміти, оглухнути, ослїпнути, язик може йому кілком стати; він може наконець поставитись окунем, стануть цапки, сказити ся, можуть його чорти брати а проте все то чоловік видержить і буде дальше жити.

НА ПАМЯТНИК Т. ШЕВЧЕНКА В КИЇВІ ЖЕРТВУВАЛИ:

З Голїйок, Мас.: д. М. Бєля і д. С. Ключка по 1 дол.

З Шамокін, Па. д. Осип Стеткевич і д. Бронїслава Стеткевич д. Алексїй Шаршонь по 1 дол.; Віра Стеткевич і Надїя Стеткевич по 50 цнт.

Оголошено в числї 14-ім з дня 15-го с. м. 10.49

Разом 16.49

— Подаю до відомости мій адрес: Rev. N. Pidhorecki, 329 East 20-th Street, New York, N. Y. напротив Рускої грек. кат. церкви сьв. Юрія. 16—19

CARTERET, N. J. бр. сьв. Ар. Мих. від. 209 подає до відомости, що річний мітинґ відбуде ся дня 2-го мая с. р. під числом 10 Crostyfield str. Кождий член безусловно мусить явити ся бо впротивнім разї заплатить 50 цт. а урядник 1 дол кари.

І. Ґінда пр.,
І. Пішко кас.,
І. Войнаровський скр.

SMOKE RUN, PA, бр. сьв. Георгія, від. 135 повідомляє своїх членів, що 9-го мая відбуде ся посьвяченє братського прапора (застави). Кождий член того братства має явити ся в братскій шапцї і відзнацї під карою 2 д.

Повідомленє се не тикаєсь членів на дальших плейзах.

А. Клим секр.

ЗАПРОШЕНЄ.

Заходом членів сьпівацького товариства „Р. Боян" відбудеть ся в церковній салї в Македу, Па. дня 2-го мая, в недїлю

ПРЕДСТАВЛЕНЄ

„За сиротою Бог з калитою".

Початок о год. 8-ій вечер.

Білєти для старших по 25 цт., для дїтий по 10 цт. Весь дохід призначуєть ся на місцеву руську сьвятиню. — Всїх місцевих і дооколичних Русинів запрошує щиро

G 55

Комітет.

СПРАВИ „СОЮЗА“.

Покровитель і почетний член Р. Н. Союза.
Іх Преосвященство Стефан Сотер Ортиньский, перший руський епископ в Америці.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1908—1910.

Духовний управитель:
о. Михайло Балоґ, 712 Carson Str. S. S. Pittsburg, Pa.

Предсідатель:
Дмитро Капітула McAdoo, Pa.

Місто-предсідателька:
Марія Черемшак, Trenton, N. J.

Місто-предсідатель:
Федор Ґут. Кульчицький Pittsburg, Pa.

Касієр:
Алексій Шаршонь, 524 Pine & Franklin St., Shamokin, Pa.

Секретар фінансовий:
Семен Ядловський, Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:
Теодозий Лабовський, Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:
Михайло Беля, Holyoke, Mass.
Петро Ярема, New York, N. Y.
Іван Ґдова, Shamokin, Pa.
Андрей Стефанович, Pittsburg, Pa
Алексій Горбаль, Derby, Conn.
Михайло Veriz, Cleveland, O.

Контрольна Комісія:
о. Д. Добротвор, 25 Chesnut Str. Yonkers, N. Y.
Василь Гришко, Scranton, Pa.
Михайло Бабій, 818 North Franklin Str. Philadelphia, Pa.

Директор друкарні:
о. П. Понятишин, 411 Washington Ave., Elizabeth, N. J.

Редактор:
Ант. Цурковський, 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Менаджер друкарні:
Е. Кирчів, 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Головний організатор:
Мих. Беля, 56 Hamilton Str., Holyoke, Mas.

Вступайте до Союза!

„Руский Народний Союз“ — одинока руско народна орґанізація в Америці.

Принимає членів від 1 року до 40 літ життя.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

В разі смерти члена кляси „А“ (цїле посмертне) $1000.00,
В разі смерти члена кляси „Б“ половину посмертного $500.00
Посмертне за жінку або мужа члена кляси „А“ 400.00 дол.
Посмертне за жінку або мужа члена кляси „Б“ 200.00 дол.
Посмертне за дїти від 15.00 до $300.00.
В разі утрати: а) обох очий или обох рук $1000.00,
б) одної руки, ноги або ока $200.00.
Слїп отець родини в шпиталь божевільних, Союз платить що року родині $150.00.

Хто хоче вступити до Союза, мусить вписатись також до братства, яке належить до Союза.

ВАЖНЕ ДЛЯ П. П. СЕКРЕТАРІВ Р. Н. СОЮЗА.

Повідомляю раз на все, що всї гроші належаці до каси Р. Н. Союза, посилає ся так: на money order-ах або чеках виписує ся імя Alex Sharshon, Shamokin, Pa. Дальше так записаний money-order або чек не посилає ся до Голов. Касієра, але враз з виказами до Голов. Секретаря. Головний Секрета описля відсилає їх до Голов. Касієра.

С. Ядловский,
Голов. Секретар.

Ч. 906 КВІТ $1000.00

на тисяч долярів, котрі п. Анна Ковач отримала як посмертну запомогу по мужу Михайлї з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.

Eleanor, Pa. 17 Aprila 1909.

Анна Ковач.

Свідки:
Мих. Ковальчик,
Мих. Пецуг.

Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці. Відділ (число) 31.

Антон Ковальчик предс.,
Йос. Бобалик секр.

Рух в відділах Р. Н. Союза.

STAPLETON, L. I. N. Y. бр. сьв. Арх. Мих. від. 211 подає до відомости, що імя нововибраного предсідателя звучить: Прокіп Бусель, а дверник: Андрей Нагорняк.

В. Лазар скр.

SPANGLER, PA. бр. Благ. Пр. Бог. від. 120 подає до відомости, що нових членів в вїці від 16 до 35 літ буде принимати в місяцях маю, червню і липню за половину вступного.

М. Белей секр.

SCRANTON, PA. бр. сьв. Вас. Вел. від. 229 подає до відомости що від тепер братскі мітинґи будуть відбувати ся в кожду першу недїлю о год. 3:20 по пол. в церковній гали.

Г. Дзьобко скр.

PERTH AMBOY, N. J. бр. сьв. Василія Вел. від. 168 подає до відомости, що дня 9-го мая с. р. припадає річний мітинґ. Початок о год. 2-ій по пол. в гали Massopust. Справоздане касове і вибір нового уряду. Неявившиї ся член заплатить 50 цнт. а урядник $1.00 кари. Нових членів буде принимати ся в місяцю маю без вступного.

Гр. Гатала пр.,
М. Белнів скр.

DESLOGE, MO. бр. сьв. О. Ник. від. 225 подає до прилюдної відомости, що братскі мітинґи перенесено з першої недїлї в місяцю на другу. Найблизший мітинґ відбуде ся 9-го мая о 1-ій год. по пол. в парохіяльній гали, коло рускої гр. кат. церкви.

А. Балїгроцкий пр.

DONORA, PA. бр. сьв. Димитрія від. 157 подає до відомости що в місяцях цьвітню і маю принимає до братства за половину вступного. Мітинґи відбувають ся в кожду четверту недїлю по першім в гали під церквою на 5-ій улици.

Ів. Цейко секр.

NEW YORK, N. Y. Тов. „Запорож. Січ“ повідомляє всїх женщин, що до товариства принимає ся женщин без вступного в місяцях: марцю, цьвітню і маю. Кожда женщина платить 25 цнт. місячно, а в разі хороби дістає 3 дол. бенефіту тижнево.

Мітинґи відбувають ся в гали Козачика 167 Е. 4-th Str. N. Y.

С. Гладкий секр.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим подає ся до відомости членам читальні „Просьвіти“ в Philadelphia, Pa., що річне засїданє відбуде ся в недїлю, дня 9-го мая с. р. о 2-ій год. по пол. Усіх тих, що довший час держать книжки взяваг ся, щоб їх принесли перед річним засїданєм. Усіх тих, що мали-б охоту вступити в члени читальні нехай зголосят ся дуже радо в означеним часї під ч. 605 S. 2-nd Str., Philadelphia, Pa.

Ів. Кречковський пр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

як пошукованя знакомих, оголошеня балів, представлень, сходин і т. п. друкуємо в „Свободі“ по цїнї одного цента від слова за оден раз. Гроші треба присилати наперед.

ОГОЛОШЕНЄ.

В Perth Amboy, N. J. в гр. кат. церкви Успенія Пр. Богор. відбудеть ся дня 31. цьвітня о 7. г. веч. представленє маґічними образками Житя Ісуса Христа, Пречист. Діви Марії і сьв. Ап. Петра.

Вступ для старших 25 ц.
Вступ для дїтей 15 ц.

Церковний комітет. —11

ВЕЧЕРОК

з танцями і Виґравкою на дохід Рускої Читальні в Найвтавн відбуде ся в суботу 1-го мая 1909 року в New Academy Hall 523 S. 4-th St. Philadelphia, Pa.

Початок о 7-ій годині вечером. Всїх добрих людий просимо прибути. Музика первоворядна, гарна забава і гречна обслуга.

Комітет.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

устроюють злучені Братства: сьв. Андрея Пер. від. Р. Н. Союза 66 і Сестриц. сьв. Ольги (з гори міста), в суботу, дня 1-го мая 1909 в Болевард гали, ч. 1341 Ave. A., поміж 71 і 72 улицею в Ню-Йорку. Початок о годині 7-ій вечером. Музика первордна. Вступ лише 25 цнт. Буфет у власним зарядї. На сей баль запрашаємо всїх доокресних Русинів і Русинок з міста Ню-Йорк і околиці, а тим більше, що „охід з сего балю призначений на фонд школи (в горі міста) Ню-Йорку. За добру забаву і сьвіжі напитки ручить:

Балевий комітет.

ВЕЛИКИЙ РІЧНИЙ БАЛЬ

устроює Укр. Тов. „Запорожска Січ“ в Бруклині, Н. Й. під числом 101—103 Caecile Hall Grand St., Brooklyn, N. Y. в суботу дня 1-го мая 1909. Початок о годині 7. вечером. Вступ від особи 25 цнт. Запрашаємо всїх чесних Русинів Україн. з Бруклина і околиці на сей великий річний Баль. За знаменитої музику і добру обслугу ручить

Балевий комітет.

БАЛЬ

устроює тов. „Любов“, в суботу, дня 15-го мая с. р. в New Academy Hall, 525 S. 4-th str., Philadelphia, Pa. Початок о 7-ій годині вечером. Всїх, що люблять весело забавити ся, щиросердечно запрошує

16—18 Комітет.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

устроює Братство сьв. Арх. Михаїла від. 84 в Canonsburg, Pa. дня 8-го мая с. р. Початок о годині 4-ій по пол.

Знаменита музика і услуга.

Вступ 50 цнт. За добру забаву ручить Комітет.

ПОЗІР!!! ПОЗІР!!!

ПЕРШИЙ БАЛЬ

устроює „Тов. Січ“ в New Kensington, Pa. від. 158. Р. Н. С. в суботу дня 15-го Мая 1909 р. в Opera House на 4-th Ave. New Kensington, Pa.

Початок точно о годині 4-ій вечером. Вступ для мужчин 50 цнт., дївчата даром.

Запрашає ся всїх чесних Русинів з New Kensington, Pa. і околиці на сей ПЕРШИЙ СІЧОВИЙ БАЛЬ де молодші і старші зможуть до волї забавитись.

За добру забаву ручить Комітет.

ДЕ Є

Йосиф Стичишин, родом з Глещави, пов. Теребовля. Тому два роки як приїхав до Америки і тепер має перебувати десь в околици Філядельфії.

Б. Садовий,
340 1-st Str., Troy, N. Y.

ДЕ Є

Захарко Гриник, родом з Городище цитнарське, пов. Бібрка. 2 роки тому виїхав зі Спаглєр. Хтоб про нього що знав або він сам зволять зголосити ся до:

Mich. Belej,
Box 205 Spangler, Pa.

За подане його адр. даю 5.00 дол. надгороди.

ДЕ Є

Євка Мацїшак, родом з Бука, пов. Лїско. 3 роки як в Америці і недавно перебувала десь в Пасаік. Хтоб знав про ню, або вона сама нехай зголосить ся до:

Martin Luczka,
Langdondale, Pa.

ДЕ Є

мій брат, Андрей Плїшек, родом з Супранівки, пов. Скалат. Через довший час мешкав в Геркімер, Н. Й. і вісїм місяців тому десь пропав. Хтоб о нїм знав, або він сам зволить повідомити:

Steph. Plishek,
233 Perry Str.,
15—18 Herkimer, N. Y.

ПОДРУГИ ЖИТЯ

Русинки, дївчини, розумієючої ся добре на домових газдівстві, письменної, з малим посагом пошукує 23 літний молодець. 5 літ в Америці, має 150 дол. готівки. Просить ся о присланє фотоґрафії під адресою:

Никола Ґолембин,
407 North 24-th Str.,
Philadelphia, Pa.

МОЛОДЕЦЬ

літ 27 глядить дївчини або молодої вдови, яка згодилаб ся вести з ним кореспонденцію в цїлях супружеских. Інтересуючі ся зволять віднести ся долучуючи фотоґрафію до:

M. Wilnicki,
Box 187, Herkimer, N. Y.

ДІВЧИНИ

інтеліґентної, в супружеских цїлях щоб на разї переписувала ся глядить молодець. Адреса:

Волод. Синковський,
Box 187, Herkimer, N. Y.

ДІВЧИНИ

Русинки, з маєтком 200 дол. глядає в цїлях супружеских Русин, походячий з повіту Тарнопіль, Галичина.

Petro Swyrbywus,
Daretown, N. Y.

РУСЬКЕ БЮРО ПРАЦІ

В кождім разї можна тут дістати працю. Так мущини як женщини і то в місци і в околици. По близші інформації просить ся удавати під адресу:

I. RYKSZYNSKI,
432 E. 5-th Str.,
15—18 NEW YORK, N. Y.

НА ПРОДАЖ

фарма 100 акрова, земля чорна і урожайна, половина вичищена під оранє, решта гарний ліс. Дім, овочеві дерева, гарне положенє, близько Ню-Йорку.

Пишіть до:

Daniel Kudlik,
Colchester, Ct. 14-17

ПО АНҐЛІЙСЬКИ

хто хоче навчити ся без помочи учителя і то найлекшою методою, нехай пришле марку на відповідь а я сему пришлю пробну лекцію в польській мові і всякі близші інформації, Br. Zelski, Vanderbilt Building, Suite 301, New York, N. Y. 14-17

ХТО ХОЧЕ!

Книжку Просьвіти нехай купить: Хронольоґія нашої історії, всесьвітної історії, Славян, Хронольоґія культурних здобутків і Порадник Лїкарський. Вишлемо по отриманю 55 цен. марками.

Knyharnia,
808 Carson Str.,
S. S. Pittsburg, Pa.

З побуту Впр Владики

(Продовженє з стор. 3)

були мати усе такі щасливі хвилї. Та годї було, обовязок покликав Архієрея домів, де справ неполагодженних з цїлого тижня лежало сотнями цїлими.

На вечірни в нашій церкві були присутні і другі католицькі достойники Церкви: епископ Colton-і Keane перший бесїдник Злучених Держав, як також чимало духовеньства. Епископ Colton мав навіть довшу бесїду по анґлїйськи, у якій хвалив наш обряд та богослуженє та вказуючи на нашого Владику напоминав стояти твердо під Єго проводом при вірі католицькій грецького обряду. Оба епископи поблагословили нарід а відтак серед „Многолїтствій“ опустили Церков.

Такого торжества не удостоїлась доси ніяка церков в нашім місті, щоб у своїх мурах гостити аж трех епископів.

Жаль нам, що не можемо письмо перенести хвилї сеї на образ при помочи фотоґрафії, особливо, коли всї три достойники з умисно на сю цїль приладженого престола благословили нарід. Гарна се була хвиля!

О год. 10.45 відїхали Преосьвященні домів працені численно зібраними парохіянами на двірци.

Чи мало труду мали Владика з нагоди нашої місії, чимало невиґоди зазнали. Ми не в силї Ім за се віддячитись, не в силї подякувати; за слабі наші сили на се. Та нехай Всевишний нагородить Вам сей труд Архієрею, щоб праця Ваша видала сторичний плід а нїн певно безслїдно не згине.

Оден за всїх.

Допись.

Тайльор, Па.

Засновуючи перед півтора роком товариство в роді Читальні в Тайльор, Па., булисьмо на се приготовані, що як всюда по сьвітї, так само і у нас не обійде ся без зацофанців та ворогів просьвіти і науки. — Вправдї були між тутешними поселенцями і люди сьвідомійші, чесні і поступові, але все таки з початку годї було передвидїти, чи „Дитятко Читаль. розвине ся чи упаде чи поступ і наука чи темнота і оспалість побідить. Досить, що Читальня основала ся і на початок вписало ся щось около 12 членів. Се діяло ся перед півтора роком!...

Нинї та сама читальня числить на жаль тілько 18 членів, — значить, що на кождих 3 місяцї приступав оден новий член!... Чому се так? Чому така байдужність?

Таж у нас начислив би з горою 150 Русинів, а читальня числить всего 18 членів?! Придивіть ся иньшим народам: як вони рвуть ся до науки! Товариства наукові у них переповнені. А ми?... Ми сидимо — думаємо, працюємо на других, а в надгороду за се дрть нас і поштуркують!... Подумайте, кілько між Вами навіть власного імени підписати не знає — чи в читальни не могли бисьте легонько научити ся писати і читати? Подумайте, кілько вечерів змарнуєте, вистаючи по разних кутах, або по гірше, при барах в сальонї!! Кільго здоровля, кілько тяжко запрацьованого гроша промарнує ся, кілько нераз сорому і без чести наберете ся, не маючи місця, деби пожиточно і чесно вечер перевести. — Так маємо у себе читальню!... Зайдїть до нас, придивіть ся, послухайте або і сами собі прочитайте, а певно перемине Вам вечер так скоро, приятно і пожиточно, що сейчас завернете з дороги, котра завела вже не одного в пропасть. Більше тепер розписувати ся не буду, в надії, що тих кілька уваг переконає наших Тайльорчан і що зачнуть вписувати ся в члени читальні на славу і хосен Американскої Руси. Дай Боже, щоб за рік читальня розвинула ся і числила з 200 членів а тогди і лїпша доля загостить по хатах і чужиниці з честею за нами покажуть.

Свій.

ОГОЛОШЕНЄ.

Потрібую сейчас дякоучителя. Платня місячна (без помешканя і харчу) від 35 до 50 доля рів в міру заслуг. Вимоги: ґрунтовне знанє нотного сьпіву, бодай в практиці, так щоб умів провадити хор. 2) Голос теноровий. 3) Знанє провадженя вечірної школи в руськім язиці дві годині денно, (в Субот цілий день) з тутешними дїтьми. 4) Моральність і тверезість.

Голоситись на адресу:
Rev. V. S Hryvnak,
Box 375
Olyphant, Pa.
Lacka. Co.

КОНКУРС.

Греко-католицька церковна рада шукає дяко-учителя під слїдуючими условіями: 1) Має бути дипльомований дяко-учитель, походячий з Угорщини, 2) Вест щоденну науку в школї і учити а) катехизм і біблію, б) церковного сьпіву в) читати і писати так рускими як і латиньскими буквами г) рахунків з) географії і історії — під дозором духовника і церковної ради. Платня від кождої дитини по 25 центів місячно. 3) Має бути ревним греко-католиком і доброго характеру. 4) Платня: а) місячно 40.00 дол. б) за дві угорські Служби Божі 4.00 д. в) наколи схоче чистити церков і дзвонити — місячно 5.00 дол. 5) Школа звичайна.

Голосити ся у місцевого сьвященника з залученєм диплома і сьвідоцтва від тих сьвященників, під котрими кандидат служив як дяко-учитель.

о. Валентій Балоґ,
Box 191,
Whiting, Ind.

ОСТОРОГА.

Дійшло до нашого відома, що цареславні Давид Меркувач, Федоровський і Беца, ходять по колекті, піддурюючи людий, що вони збирають на гр. катол. церков в Carnegie, Pa. Отсим заявляємо, що на нашу церков колекту одиноко і виключно тілько Іван Данковський, а цареславні, яких тут всего тілько родин зовсїм ніякої церкви не мають. А ті цареславні, се суть платні аґенти, які за вигуманені гроші висьміють нашу віру! О чиж ми маємо підпирати наших ворогів?... Нехай людн добре дивлять ся на книжку, заки дадуть кому гроші!...

Рада церковна в Carnegie, Pa.

ХОЧЕТЕ ДОБРУ РІЧ НАБУТИ а при тім дешево, удайте ся на понизшу адресу. Пишіть по польсько - руський образковий катальоґ і залучіть марку на 2 цнт.

Дареса:
ANIELA ORZECH,
Sulyvan Court, New York City.

Виназ членів Р. Н. С. за місяць Марец 1909 р.

Відділ	На цїле посмерт.	На пол. посмерт.	Дїти	Відділ	На цїле посмерт.	На пол. посмерт.	Дїти
1	298	9	49	108	56	19	5
2	54	—	2	109	33	2	2
3	226	8	32	110	29	—	—
4	66	5	18	111	6	9	—
5	75	—	10	112	4	3	3
6	100	—	2	113	40	—	—
7	146	4	34	114	40	—	—
8	41	1	33	115	31	—	—
9	87	—	21	116	12	5	1
10	99	11	36	117	30	6	1
11	29	—	8	118	5	5	—
12	86	3	7	119	36	—	—
13	24	1	5	120	49	1	12
14	88	25	26	121	144	1	85
15	36	—	—	122	52	3	—
16	208	3	16	123	164	21	11
17	28	—	—	124	26	15	—
18	30	—	16	125	—	16	—
19	67	7	43	126	37	—	5
20	59	5	11	127	14	—	1
21	15	—	4	128	14	1	4
22	3	—	—	129	51	—	11
23	40	—	7	130	17	5	4
24	17	1	2	131	4	—	—
25	50	3	2	132	37	7	10
26	37	—	2	133	5	15	—
27	49	7	36	134	32	—	16
28	139	35	13	135	128	—	—
29	29	1	20	136	24	1	7
30	79	9	17	137	10	—	—
31	39	—	—	138	6	6	—
32	50	—	6	139	27	—	—
33	199	7	117	140	41	—	6
34	20	—	—	141	13	2	—
35	46	—	5	142	11	40	—
36	42	—	16	143	58	1	—
37	49	1	16	144	17	15	11
38	83	5	11	145	18	—	—
39	49	8	5	146	24	—	—
40	59	3	6	147	25	2	8
41	34	4	—	148	21	2	—
42	58	11	53	149	19	—	—
43	34	—	10	150	5	—	—
44	10	1	—	151	—	8	—
45	37	7	7	152	43	—	—
46	156	1	43	153	14	3	—
47	57	3	7	154	32	—	—
48	104	10	8	155	13	11	—
49	18	—	—	156	22	—	2
50	9	—	—	157	39	3	6
51	39	—	—	158	29	2	—
52	49	4	—	159	22	6	—
53	207	21	61	160	17	6	—
54	9	5	1	161	25	—	—
55	80	4	10	162	39	13	—
56	40	1	3	163	20	2	—
57	21	1	—	164	14	5	—
58	92	7	25	165	47	6	—
59	29	5	3	166	47	—	—
60	1	8	6	167	17	3	—
61	85	—	2	168	10	7	—
62	90	4	19	169	31	1	1
63	70	—	9	170	8	7	—
64	4	—	—	171	3	6	—
65	92	4	11	172	7	—	2
66	38	6	2	173	20	2	—
67	149	2	11	174	33	—	—
68	14	1	8	175	8	1	—
69	32	3	2	176	13	—	—
70	52	55	10	177	10	—	—
71	23	—	—	178	8	10	—
72	68	—	21	179	40	2	—
73	15	1	3	180	13	—	—
74	15	—	—	181	—	—	—
75	25	—	1	182	17	4	—
76	16	10	1	183	14	6	—
77	19	—	—	184	40	—	—
78	168	2	—	185	55	—	—
79	22	1	—	186	32	—	—
80	62	—	—	187	9	9	—
81	19	—	9	188	20	4	7
82	119	1	16	189	34	1	—
83	5	7	1	190	23	31	—
84	52	—	—	191	40	—	—
85	141	3	11	192	11	11	—
86	63	—	1	193	10	—	—
87	18	1	9	194	7	9	—
88	8	6	8	195	15	1	—
89	18	—	—	196	43	—	—
90	21	1	2	197	36	3	2
91	66	20	1	198	32	19	—
92	88	36	—	199	23	4	—
93	16	—	—	200	—	—	—
94	38	15	1	201	14	1	4
95	51	10	—	202	7	44	—
96	56	19	17	203	3	40	—
97	14	1	3	204	2	18	—
98	30	2	8	205	27	17	—
99	68	32	6	206	8	—	—
100	12	4	—	207	52	6	—
101	1	9	—	208	50	5	—
102	64	2	2	209	51	—	—
103	14	—	—	210	24	19	—
104	91	7	32	211	8	18	—
105	6	10	4	212	20	—	—
106	46	21	2	213	17	8	5
107	46	5	13	214	30	15	—

Відділ	На цїле посмерт.	На пол. посмерт.	Дїти	Відділ	На цїле посмерт.	На пол. посмерт.	Дїти
215	48	—	—	229	85	3	14
216	39	—	—	230	16	4	—
217	2	57	—	231	40	6	—
218	14	—	—	232	33	—	—
219	13	3	—	233	35	1	—
220	8	9	1	234	9	24	—
221	13	33	—	235	19	—	—
222	48	9	17	236	1	16	—
223	29	15	—	237	11	8	—
224	23	—	—	238	13	—	—
225	28	—	—	230	26	15	—
226	18	—	—	240	19	3	—
227	20	—	—	241	—	20	—
228	17	2	—	242	14	2	—
				Разом	97 8	386	1400

Всїх членів при кінци місяця Марця було в „Р. Н. Союзї" **12.514.**

Т. Лабовсьний,
рекорд. секретар.

Шерман.

Мій перший капелюх.

Аби не було непорозуміня, скажу, що тут розходить ся о капелюх моєї жінки, о її перший капелюх у нашім подружу.

Трицять першого марця сьвяткували ми річницю нашого вінчаня. В два дні опісля, зараз по обіді, що складав ся з цілого ряду моїх улюблених страв, зачала моя жіночка мерипорічне обговорене своїх капелюхових замірів ось такою передмовою:

— Ти, Едю, ти не запримітив, що мій зимовий капелюх ще так добре тримає ся?

— Чудово! — потвердив я, пробуючи заразом прикладати собі вигляд того капелюха.

— Можу тобі сказати — говорила моя жіночка далі, сідаючи на мої коліна і тулячи ся до мене, — що всї мої капелюхи, які я мала, виходячи за тебе, захоували ся ще доси в незвичайно добрім стані. Напр. мій торічний соломяний капелюх, котрий я сегодня вишукала, ще чудовий, — як новий!

— Твій торічний соломяний капелюх? — бурмотів я: — Що ти кажеш!

По вирazi мого лиця могла жінка зміркувати, що се не дуже мене обходить.

— Ти-ж пригадуєш собі мій соломяний капелюх? — запитала мене: — Ти-ж був одушевлений, так він менї був до лиця. Шкода, що не можу його сего року ужити!

— Таж ти сама що-йно сказала, що він еще як новий! — замітив я з дитинячою добродушностию.

— Алеж, Едю! Таж сам не схочеш повірити, щоби я могла носити торічний капелюх. Таже мене люди на улици висьміяли би!

Я здвигнув плечима. — Аби тебе люди висьміяли — кажу, — отсего не хочу вірити... Впрочім я не маю нічого против того, як ти хочеш собі купити новий капелюх. Лиш аби не за дорогий!

Моя жінка глубоко зітхнула і сїла собі знов на мої колїнах.

— Ах, ти ще мене не знаєш! — сказала вона: — Яж щаджу, де лиш можу; а що куплю лиш дешевий капелюх, річ певна.

— Дешевий він може бути, але й мусить бути тобі до лиця — сказав я, жартуючи. Але в души був я таки трохи зажурений, бо з жіночим капелюхом — то погана історія.

— А певно, що мусить бути до лиця, і то таки не аби як! — відповіла завзято жінка: — Впрочім ти сам рішиш, як будеш зі мною купувати капелюх.

Газета, котру я власне хотів розгорнути, випала з моїх рук, а легка дрож перебігла по моїм хребті.

— Я... з тобою... купувати? — лепетів я затрівожений.

Жінка засьміяла ся весело.

— Іди, не роби з себе дурного! Чи ти чув, аби жінка купувала капелюх без чоловіка?

— А чому ні?

— То хиба така, що їй не залежить на тім, аби подобати ся свому чоловікови. А я лиш те робити-му, аби тобі і то лиш тобі подобати ся...

Так говорила моя жіночка, ніжно дивлячись у мої очи, і — відразу поборола мій слабий опір. (Рік по весілю... прошу!).

— Але ніяким чином не можу іти з тобою нині — сказав я прибитий.

— То завтра!

— Добре, завтра.

Коли я вечером тоїж днини вийшов з уряду, зверили ся просто на місто, аби трохи розглянути ся по крутій области моди жіночих капелюхів.

Я вже маю трийцять літ, але ще менї й не приснило ся, хоть би лиш одним оком глянути на виставу модисток. А тепер тиснув ся я помежи жінками, що густо обсїдали ті вистави, і уважно оглядав виставлені там на показ чуда.

Боже великий! Що за ріжнородність форм, що за оголомшаюча тьма красок пересувала ся перед моїми очима! Тільки міг я вже спостеречи, оглянувши перші три вистави. Величня, сегорічна мода! На штудерно повиплітаній соломяній підставі піднимав ся позамотуваний горб ріжнобарвних шовкових тканин, високий майже 5 цалів. На нім пишали ся на переміну цьвітники неприродної краси, товпили ся цілі гори принадних родів овочів, черешень, слив..., бресквинь, грушок, хвилювали маєстатично струсині пера, повівали піряні китиці перестрашаючих розмірів і наконець прийшло царство птиць, в котрім вели перед тетери та попугаї-амазонки у природній величині. На силу намагав ся я уявити собі мою жінку під котрим з тих капелюхів. Моя фантазія була зовсім безсильна.

„Ніяк не допущу, аби вона носила таке опудало!" говорив я до себе, але заразом не міг у собі здавити сильних сумнївів що-до стійкости наміреної моєї заборони. В справах моди жінки не люблять жартів. Сьвідомість моєї безсильности кидала мене в лють.

На другий день взяла мене моя жінка з бюра і попід руки пішли ми шукати за капелюхом. Недалеко церкви увійшли ми до одного склепу, в повній надії, що найдемо щось відповідного.

Властителька, котрої вигляд достаточно вказував, що її інтерес ішов незле, кинула ся на мою жінку, як яструб на ніжного голуба. На мене не звертала та добра пані найменшої уваги, і се мене дуже лютило.

— Прошу, лиш щось зовсім поєдинчого! — відозвав ся я, побачивши цілу купу капелюхів в роді вежі Айфля з висячими огородами.

Модистка глянула на мене ніби жалісно, ніби з легковаженєм.

— Простійших капелюхів у мене нема. Тай сего року таки нігде нема инакших — сказала вона рішучо.

— Що? Аби не було простійших капелюхів, крім отсих страшних чудовищ! Думаєте, що я позволю зробити з своєї жінки якогось страхополоха? Ходи, Юзю, се не для нас!

Швидко опустив я склеп, а за мною вийшла, ніби отягаючись, моя жінка.

— Бій ся Бога, Едвард, ти осьмішуєш себе і мене! — доріками вона: — Чого ти вмішуєш ся до справ, на котрих не розумієш ся!

— На котрих; не розумію ся? Прошу! Тільки розумію ся, аби осудити, чи капелюх тобі до лиця чи ні. Чогож властиво я іду з тобою? — реплікував я трохи роздражнений.

— Таж ти не дав мені спробувати ні одного капелюха з тих, що мені показувано!

— Бо я вже й так бачив, що він тобі не до лиця.

Так повстала жива обміна гадок межи нами що-до моїх способностий у виборі капелюха; а скінчилась вона аж перед дверми найблизшої робітні капелюхів.

Лиш о одно прошу тебе! — говорила заклинаючим тоном моя жінка, кладучи руку на клямку: — Не говори, як тебе не питають.

Ми увійшли до простого склепу з високими полицями, на котрих накопичено гори пуделок, з довгими пультами з рядом стовпців на капелюхи, з зеркалами і фотелями довкруги.

Молода, чорно убрана дївчина приступила до нас.

— Прошу мені показати щось цілком поєдинчого і не дорогого.

— „Гаразд!" думав я урадуваний, коли молода панночка принесла кілька пуделок і вибирала відти капелюхи, котрим навіть найменше вибагливий не міг би відмовити прикметника „поєдинчий".

Більше або менше замотана соломяна плетінка, кілька шовкових стяжок, кокард, пер (очевидно не струсиних), — осї і все. Ні кущів рожі ні джардінета ні папугаїв ні китиць пер.

— То відай... трохи за прості? — замітила жінка, споглядаючи заклопотано то на мене, то на обслугуючу панночку.

— Але де! — відповів я чим скорше: — Сї будуть саме добрі. Ану спробуй лиш оттой з зеленим пером!

З очевидною неохотою вложила жінка при помочи склепової панночки капелюх на голову. По сїм наступило добрих пять мінут ревних студий перед зеркалом.

— Він лежить на тобі незле — сказав я з певною сьвідомостию, що він не лежить також і добре.

Жінка задерла носик.

— Він мені не до лиця! — сказала.

— Пані дарують — вмішала ся чорно убрана панночка, — капелюх лежить знаменито. Ласкава пані виглядають у нім справді розкішно.

„От шельма!" подумав я і сам не знав, чи менї усьміхати ся чи сердити ся.

Та моя жінка похитала головою.

— Як ласкава пані жадають — сказала склепова панна, — то можу показати і инші моделї; вони не такі поєдинчі і трохи дорожші.

— По чому ж отсї поєдинчі капелюхи? — запитав я з якимсь немилим прочутєм.

— Отсей, що ласкава пані пробували, коштує сорок чотири корони.

— Що-о-о! — крикнув я перепуджений: — Со-орок чотири ко-ро-ни! За трошки соломи і шовку?!

Панночка усьміхнула ся. Після всякої імовірности були такі оклики страху мущин нічим новим.

— Едвард! — вмішала ся моя жінка:

— Яж тебе просила. Ніби благаючий, ніби докоряючий погляд доповнив те, чого не доповіла.

— Вибачай, дитино, але так обдерти я себе не дам! Сорок чотири корони за оттаке драпте, що в додатку ще й не до лиця тобі до лиця! Ні-ї, то не для нас. Ходім лїпше деинде!

Та на моє превелике здивоване заявила мені жінка рішучо: „Ані менї в гадці! Я тут є і тут лишу ся".

—Йосефіно! — вирвало ся менї з уст. Та вона відвернула ся до мене плечима. „Прошу дуже: покажіть менї, що ще маєте" сказала вона до склепової панни з солодкою усьмішкою.

Остовпілий, як колись жінка Лота перемінена в стовп соли, і німий як риба стояв я, ніким незамічений, і мусїв бути сьвідком, як моя жінка по довгім виборі і пробованю рішила ся на оден капелюх, котрий... що... Ну, я лиш скажу, що то не був жаден капелюх, але підрівникова околиця.

— Як подобає ся тобі сей капелюх? — запитала мене жінка, мило усьміхаючись: — Правда, розкішний?

— Чудовий! — відповів я з острою іронією, що впрочім ні на що не здало ся, бо справа була скінчена.

Що я мусїв за той капелюх заплатити, боюсь сказати а ще більше написати.

Через три дні був я у найчорнїйшим настрою, а четвертого зачав поволи годити ся з неминучою дійсностию, а нині... здаєть ся менї, що варіятський капелюх моєї жінки лежить не зле!